

ACC. NR. 638.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Landskap: Blekinge *Upptecknat av:* Lärarinnan Hulda Ohlsson
Härad: Bräkne *Adress:* Brömsebro.
Socken: Asarum *Berättat av*
Uppteckningsår: 1924. *Född år* i

1

Uppteckningen rör Vårtors borttagande.

(Egna erfarenheter från Asarum, gården Tararp.)

När jag var barn i 13-års åldern, fick jag hela högra handen full med vårtor. Jag blev då tillsagd att gå till något ställe och stjäla en fläskbit, med denna skulle jag bestryka vårtorna, sedan skulle jag gå och lägga den under en jordfast sten och säga: "Här lägger jag alla mina vårtor." Men jag fick sedan inte gå till det stället mer, för då kom de igen. Jag kunde också gå och lägga fläskbiten i en ruten trädstubbe (men man fick noga tillse att intet av stubben kunde grönska, då kunde det gå illa). Då skulle man säga: "Här lägger jag alla mina vårtor tills denna stubben grönskar!" Jag gjorde, som jag blev tillsagd, lade dem under en sten. Vårtorna gick bort, och jag har aldrig haft några sedan.

638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2

En bonde från Asarum, som flyttade
dit, när jag var barn ifrån en församling, som kallades Hällaryd,
brukade använda en del seder, som brukats i hans hem t.ex..

Asarum, Bl.

638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3

Julbröd

skulle bakas så mycket, att det varade till vårfrutid. För att
det skulle bibehållas bars det upp på magasinet och grävdes ner
i säden.

a/an

Asamm, Bl.

638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

4 1/2

Vårfruaften

fick intet ljus tändas utan man skulle lägga sig i dagsljus.
Detta skulle vara för att grödan skulle bli bärgad i god tid.

afan

638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

5

Julafton.

Till middag julafton fick de aldrig utan "kallskål". Detta bestod av dricka, sirup och sönderskuret fint bröd. Det blandades tillsammans på förmiddagen i ett stort fat. Vid middag fick man sedan slå upp därav på sina tallrikar.

Julens firande.

Huru julen firades i min mors hem i
Urshults församling, Buskahult, Norregård.

Stugan invändigt skulle klädas med bonad (stora tygstycken, vilka voro målade i alla slags bilder från Jesu liv.) I taket var en stor duk s.k. takduk. I taket hängde även en krona gjord av trä och i denna var äpplen.

Julafton kom soldaten för att emottaga Soldaten.
sin julkost.

Julafton fick alla barnen var sin julhög, bestående av en kaka talsiktat bröd, en kaka florsiktat bröd (detta var finare än det förra) samt en ost och några äpplen och en stor kringla.

Julaftons kväll fick inte julbordet

dukas av, utan all maten skulle stå kvar för att tomten skulle få, när han kom om natten, för om han inte fick mat, kom något olycka.

Julnatten skulle alltid ljus brinna hela natten.

Juldagens morgon skulle alla tidigt upp för att gå till kyrkan. Gudstjänsten började kl. 4 på morgonen. Man skulle då ha med sig en "tånge" till ljus. Denna bestod av hopbundna furustickor. När man kom fram till kyrkan, lades alla tångarna i en hög, sen ställde alla sig omkring för att värma sig.

Blekinge
Björke
Barn

uppt. 1924

Ojvind Lunde Olsson
av Björke

Otur med kreatur.

En tid hade morfars mycke otur med sina kreatur. De dogo det ena efter det andra. De gingo då till en gammal gumma, som kallades "Kloka Anna". Hon sade då, att de hade kommit i vägen för någon, men de skulle gräva inne i ladugården (hur djupt har jag glömt), men hittade de ingenting där, skulle de gräva utanför ladugården. Det gjorde de, och utanför ladugården hittade de en hel skäppkorg med ben hopbundna med trådar. Dessa fick de ej taga med händerna utan med en grep, och sen skulle de brännas, och då var ett förfärligt smattrande. Efter detta fick kreaturen leva.

638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

9

Gastar.

Om man t.ex. var ute en kväll och gick och blev hastigt illamående, då hade man blivit gastakryst. Man skulle då bita i en kniv med stål samt spotta tre gånger. Eller också kunde de slå stål mot flinta över den sjuke, så skulle han bli bra.

Brynost.

Detta hade de till förning, eller mär de själva gjorde kalas. Denna tillverkades av risgrynsgröt, som koktes mycket hård, sedan östes den upp i ett kärl, som var runt, ett fat eller en kopp. När den kallnat stälptes den upp på en ren näver, denna lades på en grissla samt sattes in i ugnen för att brynas, så att den blev vackert brun.

BZ.

Bränne bod

Barum o.m.

1924

638

Uppr. Hulda Olsén

Brännebod

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

11¹¹

Näcken.

Vid en sjö i Småland (minns ej säkert om det var Mie) uppehöll sig näcken.

En gång voro några barn nere vid sjön. En stor häst kom då. De klevo upp på hästen. Så var en liten gosse med, som inte räckte upp. Han sade: "Jag räcker inte." Då försvann hästen.

En annan gång satt en karl vid sjöstranden och metade (det var mycket fisk i sjön, men ingen kunde få någon fisk där). Men rätt som han satt vid ena sjökanten sade det plums och han var borta där men kom upp vid andra sjöstranden.

Stramm, Bl.

638

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

12

Årsgång.

Mor har talat om, att de skulle gå årsgång julnatten. Den, som skulle gå, fick inte tala till någon förut, innan han gick och inte äta något. Så skulle han gå till tre kyrkor och se in i kyrkan genom nyckelhålet, så kunde han få se kommande händelser t.ex. om det blev gröda, då rosp det i åkern, men blev det dålig, då klingade skäran.

Om de gick och såg genom fönstret i husen, kunde de se, vilka, som skulle dö under året. De voro då utan huvud.